

BACCALAURÉATS GÉNÉRAL ET TECHNOLOGIQUE

SESSION 2013

POLONAIS

LANGUE VIVANTE 2

Série **L** – Durée de l'épreuve : 3 heures – coefficient : 4

Séries **ES-S** – Durée de l'épreuve : 2 heures – coefficient : 2

Série **STG (sauf CGRH)** – Durée de l'épreuve : 2 heures – coefficient : 2

Série **STG spécialité CGRH** – Durée de l'épreuve : 2 heures – coefficient : 3

Séries **STI2D, STD2A, STL** – Durée de l'épreuve : 2 heures – épreuve facultative

Le candidat choisira le questionnaire correspondant à sa série.

L'usage des calculatrices électroniques et du dictionnaire est interdit.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 6 pages numérotées de 1/6 à 6/6.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

Texte 1

LUDZIE MOŻE I NIE SĄ ŻLI...

Po 30 latach pracy w Stoczni Gdańskiej wręczono mi zwolnienie dyscyplinarne¹, świadectwo pracy i zaległą wypłatę.

Urzędniczka, która mnie zwalniała², powiedziała: - Pani Aniu, to straszne, co robią z panią, ja dwie tabletki na uspokojenie musiałam wziąć, żeby pani dać to zwolnienie.

5 Zapytałam:

- A dlaczego właściwie pani to robi?

- Zwolnią mnie, jak nie zrobię - powiedziała - a wtedy przyjdzie ktoś inny i zrobi to samo.

- To niech ten inny też nie robi. I jeszcze inny. Wszystkich nie zwolnią przecież. Dlaczego ludzie nie rozumieją tak prostej sprawy, jak pani uważa?

10 *Anna Walentynowicz na pytanie, czy ludzie są źli.*

- Kiedy wybuchnął strajk, zaczęły się dziać z ludźmi jakieś dziwne rzeczy. Ludzie zrobili się dobrzy. Od razu, w ciągu jednego dnia. Nawet jeden pan, jeden z moich najgorszych prześladowców³, zaczął tak jakoś odważnie przemawiać do mikrofonu, ale tego nie wytrzymałam już i powiedziałam, jak się zachowywał wcześniej. Sytuacja zrobiła się trochę niemiła i Lech musiał salę uspokoić. - Ja sam wyprowadzę tego pana, żeby mu się nie stała krzywda.

I przeprowadził go do bramy, za bramę nawet, poprzez tłum, który czekał na niego. Ten człowiek był u mnie niedawno i mnie przeproszał.

20 Wszyscy mnie przepraszają teraz i wszyscy są dla mnie bardzo mili i dobrzy. Poszłam do nich któregoś dnia w czasie strajku z dziennikarzem angielskim - jakże się mną ucieszyli. - Musieliśmy, pani Aniu, to wszystko robić, bo baliśmy się - powiedzieli mi. - Ale teraz się już nie boicie? - spytałam. - Nie, teraz nie. I rzuciliśmy się sobie w ramiona. Tak że - jak przypuszczam - ludzie może i nie są źli, tylko się bardzo boją.

---

¹ zwolnienie dyscyplinarne - *licenciement pour faute*

² zwalniać kogoś z pracy - *licencier*

³ prześladowca - *persécuteur*

Anna Walentynowicz na pytanie o dzień 14 sierpnia.

25 Rano byłam w naszej przychodni u lekarza. Ktoś powiedział: strajk. Spojrzałam na dźwigi⁴ za murem. Stały. Parę minut po dwunastej weszłam do stoczni⁵. W bramie stały jakieś dwie panie z kwiatami i okazało się, że były to kwiaty dla mnie. Weszłam i zobaczyłam ogromny tłum, jak podczas wizyty papieża. Nad tłumem zobaczyłam transparent: ŻĄDAMY PRZYJĘCIA WALENTYNOWICZ.

30 Staralam się nie płakać.

Hanna Krall, *Ludzie może i nie są źli...*

Wywiad z Anną Walentynowicz

---

⁴ dźwig - *grue*

⁵ stocznia - *chantier naval*

Texte 2

DANUTA WAŁĘSA O SIERPNIU 1980

Opowiedziałam o tym, co z tych dni sierpniowych pozostało w mojej pamięci. Wówczas nie analizowałam, jakie będą konsekwencje tych wydarzeń⁶. Dziś myślę, że Sierpień zapoczątkował naszą wolność. Wolność, którą każdy mógł zagospodarować⁷ po swojemu. Zagospodarować bardziej lub mniej, lecz jednak pomógł rozwinąć skrzydła⁸. Ci, którzy mieli
5 szczęście lub umieli się znaleźć w nowej sytuacji, doceniają tamte wydarzenia i są wdzięczni⁹. Niektórzy do końca życia będą tęsknić za Edwardem Gierkiem. Są też ludzie obojętni. Ale są i tacy, którzy w każdym systemie będą niezadowoleni i będą narzekać¹⁰. Wśród nich osoby niezaradne¹¹, oczekujące tylko na to, że ktoś coś im w życiu da, bo im to coś się należy¹². Zdarzało się, że przychodziły takie osoby pod furtkę¹³ i nagabując¹⁴ mnie o
10 pieniądze, mówiły: „strajkowałam z pani mężem. Teraz nie mam pracy.” Nie, nie prosiły o pomoc w znalezieniu pracy, chciały pieniędzy. Wiem, że o dobrą pracę nie jest łatwo. Ale żadna praca nie hańbi¹⁵.

---

⁶ wydarzenie - *événement*.

⁷ zagospodarować - *gérer*

⁸ rozwinąć skrzydła - *déployer les ailes*

⁹ wdzięczny - *reconnaissant* (adj.)

¹⁰ narzekać - *se plaindre*

¹¹ niezaradny (adj.) = ten, kto sobie nie radzi

¹² coś należy się - *cela est dû*

¹³ furtka – *portail, portillon*

¹⁴ nagabywać = prosić natrętnie

¹⁵ żadna praca nie hańbi (proverbe) – *il n'y a pas de sot métier*

15 Było też wielu ludzi ideowych, którzy w Sierpniu strajkowali, w latach osiemdziesiątych działali w podziemiu¹⁶, a dziś klepią biedę¹⁷. Chorym powinno w jakiś sposób pomóc państwo. Choć jest to bardzo delikatna sprawa.

Wtedy, w Sierpniu, w stoczni pracowało kilkanaście tysięcy ludzi, ale nie wszyscy z tych kilkunastu tysięcy strajkowali. Byli i tacy, którzy w czasie strajku remontowali mieszkania, pracowali w ogródkach. Tak, byli tacy. Po prostu samo życie. Dowiedziałam się o tym po Sierpniu.

20 W sumie mój obraz polskiego Sierpnia jest piękny, może idealistyczny. Ale, niestety, to nie ukwiecona brama numer 2 Stoczni Gdańskiej z 1980 roku, lecz pękający mur berliński stał się symbolem wolności i zjednoczenia Europy.

Boli mnie, że w Europie i na świecie bardziej pamięta się właśnie o zburzeniu¹⁸ muru berlińskiego niż o polskim Sierpniu.

DANUTA WAŁĘSA, *Marzenia i tajemnice*

---

¹⁶ podziemie - *opposition clandestine au régime politique*

¹⁷ klepać biedę – *vivre dans la misère*

¹⁸ zburzyć - *démolir*

Travail à faire par les candidats de la série L

Le candidat rédige ses réponses exclusivement sur sa copie, les présente dans l'ordre et les numérote conformément au sujet.

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT (10 points)

Répondez aux questions suivantes :

1. Co przydarzyło się Annie Walentynowicz przed wybuchem strajku w stoczni?
2. Jak zmieniło się zachowanie ludzi pracujących w stoczni po wybuchu strajku?
3. Jak Anna Walentynowicz wyjaśnia tę zmianę?
4. Jak zachował się jeden z prześladowców Anny Walentynowicz?
5. Dlaczego Anna Walentynowicz była tak bardzo wzruszona, kiedy weszła do stoczni na początku strajku?
6. Czy wszyscy ludzie byli zadowoleni ze zmiany sytuacji politycznej po Sierpniu?
7. Kto nie był zadowolony z nowego systemu w Polsce?
8. Czy wszyscy robotnicy strajkowali w Sierpniu?
9. Co jest głównym symbolem zjednoczenia Europy?
10. Co według Danuty Wałęsy powinno być symbolem odzyskania wolności?

II. EXPRESSION ÉCRITE (10 points)

Traitez les **deux** sujets suivants (en 100 mots environ chacun)

1. Co to znaczy strajkować? Jak wyglądał strajk w Stoczni Gdańskiej w 1980 roku?
2. Co oznacza zburzenie muru berlińskiego w świadomości Europejczyków?

**Travail à faire par les candidats des séries :
ES-S-STG-STI2D-STD2A-STL**

*Le candidat rédige ses réponses **exclusivement sur sa copie**, les présente dans l'ordre et les numérote conformément au sujet.*

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT (10 points)

Répondez aux questions suivantes :

1. Co przydarzyło się Annie Walentynowicz przed wybuchem strajku w stoczni?
2. Jak zmieniło się zachowanie ludzi pracujących w stoczni po wybuchu strajku?
3. Jak Anna Walentynowicz wyjaśnia tę zmianę?
4. Jak zachował się jeden z prześladowców Anny Walentynowicz?
5. Dlaczego Anna Walentynowicz była tak bardzo wzruszona, kiedy weszła do stoczni na początku strajku?
6. Czy wszyscy ludzie byli zadowoleni ze zmiany sytuacji politycznej po Sierpniu?
7. Kto nie był zadowolony z nowego systemu w Polsce?
8. Czy wszyscy robotnicy strajkowali w Sierpniu?
9. Co jest głównym symbolem zjednoczenia Europy?
10. Co według Danuty Wałęsy powinno być symbolem odzyskania wolności?

II. EXPRESSION ÉCRITE (10 points)

Traitez **un** des deux sujets suivants (en 100 mots environ)

1. Co to znaczy strajkować? Jak wyglądał strajk w Stoczni Gdańskiej w 1980 roku?
2. Co oznacza zburzenie muru berlińskiego w świadomości Europejczyków?